

کاخ‌های اصفهان در دوره‌ی صفویه (مطالعه موردی: کاخ‌های برون نگر)

دکتر سید جمال‌الدین مهدی‌نژاد^۱، سودابه قلی‌پور^۲*

^۱دانشیار، دانشگاه شهیدرجایی، دانشکده معماری، j_mahdinejad@yahoo.com

^۲دانشجوی دکتری معماری، دانشگاه شهیدرجایی، s.gholipoor@gmail.com

چکیده

پژوهش حاضر به بررسی کاخ‌های برون‌گرا در اصفهان دوره صفوی می‌پردازد و در پی شناخت گونه‌های مختلف شکلی در نمونه‌های به‌جا مانده و از میان رفته می‌باشد. دوره صفویه از درخشان‌ترین دوره تاریخ معماری ایران است. سنت به‌کاررفته در کاخ‌های این دوره ریشه در دوران‌های قبل از خود دارد. از آن‌جا که بیشتر کاخ‌ها و کوشک‌های ساخته‌شده در دوره صفوی از بین رفته است؛ با استفاده از روش توصیفی-تاریخی و دقت در منابع تصویری به‌خصوص طرح‌های اصلی در سفرنامه‌های سیاحان اروپایی و همچنین منابع مکتوب تاریخی و پژوهش‌های معاصر و نمونه‌های به‌جامانده از کاخ‌ها و کوشک‌ها به معرفی گونه‌های مختلف آن‌ها پرداخته شده است.

در دو دسته‌بندی کلی انجام شده، عمارت‌های سردر در سه بخش عالی‌قاپو به عنوان سردر ورودی به دولتخانه و کاخ جهان‌نما به عنوان سردر ورودی به خیابان چهارباغ و سردر باغ‌های خیابان چهارباغ با اشتراکات و افتراقات در کالبد بررسی شده است. در بررسی نمونه‌های کاخ‌ها و کوشک‌ها به این نتیجه رسیده که این عمارت‌ها، دارای شش گونه کلی از نظر شکلی بوده و نمونه‌های موجود در هر گونه نیز فقط از نظر بصری حس مشترکی را القا می‌کرده‌اند.

اطلاعات مقاله

زمینه تخصصی مقاله:
کالبدشناسی بناهای تاریخی

دریافت:

پذیرش:

واژگان کلیدی:

اصفهان، صفوی، کاخ
برون‌نگر، کوشک

پایگاه نمایه‌کننده:

